

Muszyna 1 je očarujúca - toto čaro rok, čo rok priťahuje do tohto podhorského mestečka pri slovenských hraniciach, tisíce návštevníkov. Prechádzka po kúpeľoch nad riekou Poprad garantuje úchvatné výhľady. Napríklad ten z **ruín hradu zo XIV. storočia 2**, ktorý kedysi strážil maďarskú obchodnú cestu, po ktorej sa dovážali chýrne tokajské vína. Pozoruhodný je tiež areál podhradia, do ktorého treba zahrnúť **"Dwór starostow" 3**, **"Kordegardu" 4** a **rekonštruovaný hostinec 5** z XVIII. storočia, v ktorom dnes sídli miestne múzeum. Neobyčajnou historickou pamiatkou muszynského kraja, **zapísanou na listine UNESCO, je polemckovský kostolík v Powroźniku 6**. Viac ako štyristo rokov má táto drevená stavba vybudovaná bez použitia jediného klinca. To, ale nie je jediný starožitný kostol v tejto oblasti, celkovo je ich až **desať a 1**. O bohatej histórii Muszyny, nazývanej niekedy aj „Muszynským panstvom“, vypovedá tiež **stredoveké námestie 7** so súborom architektonicky významných stavieb na **Kościełnej ulici 8** a **barokový kostol svätého Jozefa 9**. Muszyna je

Veľkému záujmu sa teší tiež **splavovanie rieky Poprad 14** na kajakoch, či rafting. Príchod zimy mení kúpele na naozajstnú „Mekku“ zimných športov. Dá sa tu **lyžovať na bežkách, alebo na zjazdovke 15, korčuľovať 16**, prípadne vyskúšať jazdu na snežnom skútri, **saniach 17** či so **psím záprahom 18**. Ideálnym završením aktivítami naplneného dňa môže byť využitie širokej ponuky **SPA a wellness 19** na nové naštartovanie organizmu (sauna, solárium, jakuzza), ponúkané prostredníctvom početných relaxačných centier. Na lepšie spoznanie unikátnej prírody muszynského regiónu posluží sieť asi 140 km turistických chodníkov. Na svojej turistickej mape sa oplatí vyznačiť návštevu lokality Hajnik, Żebracze, **Las Lipowy Obroźyska 20**, alebo deväťstoročný rybník uprostred lesa **Czarna Mlaka 21** a aj v európskom merítke unikátne krátery - **stopy po vulkanickej činnosti 22**. O Muszynie sa hovorí tiež ako o meste záhrad, a to nie iba z dôvodu existencie **nespočetných záhonov 23**. V tu založených, patriacim k najväčším v krajine, **"Ogrodach sensorycznych" 24** možno

však známa predovšetkým vynikajúcimi **minerálnymi vodami 10**. Nachádzajú sa tu mnohé žriedla rôznorodého zloženia a liečivých vlastností vhodných pre kúpeľníctvo. Sú takým dôležitým aspektom pre obyvateľstvo tohto regiónu, že sa tam každý rok v auguste koná Festival minerálnych vôd. Ale ako sa patrí na ozajstné kultúrne kúpeľné centrum, zaujímavých podujatí sa tu realizuje oveľa viac. Spomenúť treba najmä Noc svätajánsku, Májový piknik, **Regionálne jarmoky 11**, Galícijské jazzové stretnutia, Popradskú jeseň, Festival turistickej piesne, Festival detí hôr, ale aj **muzikály 12**. Tie ostatné inšpirované bohatou históriou a kultúrou Muszyny plnej čarodejníc, vodných panien, či lúpežníkov. Dokonale vybavená je aj rozmanitá športová infraštruktúra spĺňajúca aj náročnejšie požiadavky na aktívny oddych. K dispozícii sú novopostavené viacúčelové ihriská, tenisové kurty a tiež **centrum vodných športov 13**. No okrem toho v blízkom okolí nájdete miesta na zorbing, lukostreľbu, paintball a skatepark. Možno vyskúšať jazdu na skútroch, elektrických kolobežkách, trikke skii, alebo offroad.

prírodu intenzívne vnímať každým zo svojich zmyslov a tiež nabrať nových síl v tejto **prírodnej posilňovni 25**. **Biblickú rajskú záhradu 26** predstavujú zvláštne aranžmány zobrazujúce scény zo sv. Písma. Je tu tiež **záhrada magická 27**. Podľa jedných, tu ide o prezentáciu umenia pod holým nebom, podľa iných, je to snaha napodobniť vzory z antického Grécka. Ďalší zase tvrdia, že sa nachádzame uprostred tichého zákutia, kde možno oddychovať v lone prírody. Možno smelo povedať, že Muszyna je mestom nielen liečivých prameňov, ale tiež

naozajstným prameňom úžasných dojmov. Jedným zo slovenských susedov gminy (samosprávny mikroregión) Muszyny je s ňou spriaznená obec **Łubotin 28**. Je to jedna z najväčších obcí v okrese Stará Ľubovňa, nachádzajúca sa v jeho severovýchodnej časti sotva 16 km od Muszyny. Rozkladá sa pozdĺž oboch brehov riečky Ľubotínka, pravého prítoku rieky Poprad, jedinej rieky na Slovensku smerujúcej na sever Poľska, ústiacej do Baltického mora. Predpokladá sa, že Ľubotin je jednou z najstarších slovenských osád existujúcich už v XI. storočí. Najstaršia doložená písomná zmienka o tejto osade sa pochádza z roku 1330, v ktorej sa spomína miestny farár Stephanus de Lubentin. Najstaršiu kamennú stavbu v obci nazývajú domáci "kaštieľ". Pri vstupe na pozemok je niekoľko **starých stromov 29** (lipy a gaštany), pričom obvod kmeňa najmohutnejšej lipy má vo výške cca 1 meter nad zemou, 440 cm. Na základe tohto možno usudzovať, že strom je starý okolo 200 rokov. Nádhernou pamiatkou Ľubotína je **kostol Mena Panny Márie 30**. Charakteristickým prvkom svätyne je štíhla veža s tromi zvonmi. Najmohutnejší z nich nesie meno Michal a je z roku 1846. V kostole sa nachádzajú aj cenné sakrálne predmety, okrem iného obrazy svätých, drevoryty a starožitný **zlatý kalich 31** z roku 1807. Cez Ľubotin vedie pešia európska turistická trasa označená symbolom E3, ktorá spája brehy Atlantického oceánu s Čiernym morom. Dĺžka tejto trasy je cca 7500 km a prechádza cez územie dvanástich štátov: Turecko, Bulharsko, Rumunsko, Maďarsko, Slovensko, Poľsko, Česko, Nemecko, Luxembursko, Belgicko, Francúzsko a Španielsko.

- LEGENDA**
- les, mladý les
 - priemyselná zóna, obývaná zóna
 - hlavné cesty
 - asfaltové cesty, autobusová zastávka, poľná cesta, iná cesta, chodník, železnica, železničná stanica
 - skaly, pomník neživej prírody, rybník, minerálny prameň, čerpadlo minerálnej vody, rieka, horský potok, potok, most, lávka
 - kostol historický, kostol: murovaný, drevený, cerkev
 - objekt drevenej architektúry
 - kaplnka, historická kaplnka
 - kríž, mohyla, pamätná tabuľa, historická socha
 - múzeum, galéria, pamätná izba, pomník
 - historický kaštieľ, pamiatka UNESCO
 - pamiatka drevenej architektúry
 - zrúcanina: zámku, hradu, kaštieľa
 - hotel, ubytovňa, horská chata
 - turistické informačné centrum
 - POLICIA, horská služba
 - zdravotné stredisko, nemocnica, pošta
 - kúpalisko, rybárstvo
 - reštaurácia, bar, kaviareň
 - amfiteáter, bazén
 - kemping, ihrisko
 - agroturistika, jazdiareň, poľovný revír
 - cintorín kresťanský, cintorín židovský
 - cintorín 1. sv. vojny, miesto martyrológie
 - prírodná rezervácia, prírodná pamiatka
 - hranica národného parku, prírodnej rezervácie
 - čerpacia stanica, LPG, parkovisko
 - kameňolom: v prevádzke, zatvorený
 - vysielače, observatórium, prístrešok
 - výhľadňa, lyžiarska stanica
 - turistické chodníky, chodníky náučné, rekreačné
 - začiatok turistického chodníka, jazdecké trasy
 - cyklotrasy
 - dĺžka turistického chodníka, čas chôdze v hodinách a prevýšení vo vyznačenom smere
 - hranica: obce, okresu, štátu

Výhradnú zodpovednosť za obsah tejto publikácie nesú jej autori a nedá sa stotožniť s oficiálnym stanoviskom Európskej únie a Euroregiónu Tatry

